

دانشکده علوم پزشکی مراغه

عنوان درس:	بررسی وضعیت سلامت		مدرس: ابراهیم علی افسری ممقانی
تعداد واحد	۱ (۲۶ ساعت)	شماره تماس	۰۹۱۴۴۰۲۸۶۰۹
نوع واحد	نظری-عملی	آدرس الکترونیکی	ealiafsari@gmail.com
پیش نیاز	فیزیولوژی		

هدف کلی درس:

آشنا ساختن دانشجویان با نحوه بررسی وضعیت سلامت سیستم های مختلف بدن
 آشنایی دانشجویان پرستاری در امر بررسی و شناخت مددجویان و الویت بندی کردن مشکلات بیماران و همچنین در اتمام دوره دانشجویان قادر باشند تا بررسی وضعیت نرمال بدن و معاینه فیزیکی سیستم های مختلف بدن از سر تا پا آگاهی یابند و بتوانند مهارت های لازم برای انجام معاینات فیزیکی را بدست آورند.

عناوین کلی این درس شامل موارد زیر می باشد :

- ۱) بررسی وضعیت سلامت کلی بدن (گرفتن شرح حال و مروری بر سیستم ها)
- ۲) بررسی وضعیت سلامت سیستم تنفسی
- ۳) بررسی وضعیت سلامت سیستم قلب و عروق
- ۴) بررسی وضعیت سلامت سیستم عصبی
- ۵) بررسی وضعیت سلامت عضلانی اسکلتی
- ۶) بررسی وضعیت سلامت پوست
- ۷) بررسی وضعیت سلامت گوش و حلق و بینی و چشم

اهداف اختصاصی

- اصول برقراری فرایند ارتباط صحیح درمانی را شرح دهد
- تکنیک های انجام مصاحبه را توضیح بدهد
- تکنیک های انجام مشاهده را توضیح بدهد
- تکنیک های انجام لمس را شرح بدهد
- تکنیک های انجام سمع را توضیح بدهد

اهداف اختصاصی درس:

فراگیر پس از پایان درس قادر باشد:

- ویژگی‌های ارتباط مؤثر با مددجو را بیان کند.
- عوامل اصلی در برقراری ارتباط را بنویسد.
- نکات لازم در شروع و پایان مصاحبه را شرح دهد.
- نکات اساسی در گرفتن شرح حال به ترتیب نام ببرد
- سؤالاتی که در قسمت " وضعیت سلامت فعلی " باید پرسیده شود را بنویسد
- هدف از بررسی سیستم‌ها در تاریخچه را بیان کند.
- نکاتی که در ظاهر عمومی مریض به آن توجه می‌شود را نام ببرد
- علائم عینی و ذهنی در معاینه را شرح دهد.
- روش‌های معاینه فیزیکی را نام برد.
- خصوصیات صدا در دق را شرح دهد.
- نحوه آماده کردن بیمار جهت معاینه را شرح دهد.
- وسایل لازم در انجام معاینه فیزیکی را نام ببرد.

معاینه سرو گردن

دانشجو باید بتواند .:

- نکاتی که در معاینه صورت باید توجه شود را بیان نماید.
- چگونگی اندازه‌گیری حدت و قدرت بینایی را شرح دهد.
- نکات غیر طبیعی در میدان بینایی را بنویسد.
- نحوه معاینه سیستم اشکی را بیان نماید.
- چگونگی بررسی عکس‌العمل مردمک‌ها به نور را بنویسد.
- اعصاب و عضلات هماهنگ‌کننده حرکات کره چشم را نام ببرد.
- موارد غیر طبیعی در معاینه شبکیه چشم را بنویسد.
- علائم و نشانه‌های یک شبکیه نرمال در معاینه افتالموسکوپي را شرح دهد.
- تکنیک معاینه گوش توسط اتوسکوپ را شرح دهد.
- علائم و نشانه‌هایی که در معاینه دهان باید توجه شود را نام ببرد.
- محل‌هایی در گردن که غدد لنفاوی وجود دارد را نام ببرد.
- مشخصات غدد لنفاوی طبیعی را بنویسد.
- نکات غیر طبیعی در معاینه غده تیروئید را بیان نماید.

معاینه قلب وریه

دانشجو باید بتواند :

- نقاط آناتوميكي روي قفسه سينه كه نشان دهنده base و Apex قلب مي باشد را بنويسد.
- صداهاي نرمال قلب را شرح دهد.
- سؤالاتي كه در تاريخچه بيماري قلبي پرسیده مي شود را شرح دهد..
- روش اندازه گيري JVP را شرح دهد..
- محل هاي قرار دادن گوشي روي قفسه سينه در سمع قلب را شرح دهد.
- صداهاي غير طبيعي در سمع قلب را بيان نمايد.
- نقاط آناتوميك روي قفسه سينه جهت بررسي مهره ها و دنده ها و لب هاي ريه را شرح دهد.
- خطوط ترسيمي روي قفسه سينه را بيان نمايد.
- علائمي كه در تاريخچه بيماري ريوي بايد بررسي شود را بنويسد.
- نکاتي كه در مرحله مشاهده در معاینه قفسه سينه بايد توجه شود را شرح دهد.
- هدف از لمس در معاینه ريه را شرح دهد.
- صداهاي طبيعي ريه در سمع را بيان نمايد.
- صداهاي غير طبيعي ريه در سمع ريه را بيان نمايد.
- محل هاي قرار دادن گوشي در سمع ريه را شرح دهد.

معاینه شکم

دانشجو بايد بتواند :

- اعضاي قابل لمس در معاینه شکم را بيان نمايد.
- دو روش تقسيم بندي شکم را در معاینه بيان کند.
- نکات لازم كه در حين معاینه شکم بايد رعایت شود را شرح دهد.
- مراحل معاینه شکم به ترتيب نام ببرد.
- نکاتي كه در مرحله مشاهده شکم بايد بررسي شود را نام ببرد..
- هدف از سمع در معاینه شکم را بيان نمايد.
- تكنيك دق در معاینه كبد را شرح دهد.
- تكنيك دق در بررسي طحال را بنويسد.
- تكنيك معاینه كلييه را شرح دهيد.
- تست هايي كه براي بررسي آسیت احتمالي بكار مي رود را نام ببرد.
- تست مورفي در تشخيص كله سيستيت حاد را شرح دهد.

معاینه سیستم عصبی

دانشجو باید بتواند :

- اجزاء سیستم عصبی را نام ببرد.
- علائمی که در بررسی سیستم عصبی مورد توجه قرار می‌گیرد را نام ببرد.
- قسمت‌هایی که در سیستم عصبی مورد ارزیابی قرار می‌گیرد را نام ببرد.
- نکاتی که در بررسی وضعیت ذهنی مورد بررسی قرار می‌گیرد را نام ببرد.
- چگونگی تعیین سطح هوشیاری مددجو را شرح دهد.
- چگونگی بررسی Speech در قسمت Mental status را شرح دهد.
- نکاتی که در معاینه سیستم حرکتی بایستی بررسی شود را بیان نماید.
- نحوه ارزیابی قدرت عضلانی را شرح دهد.
- نحوه ارزیابی عملکرد مخچه را در معاینه بالینی شرح دهد.
- نحوه بررسی سیستم حسی در معاینه بالینی را شرح دهد.
- نکاتی که جهت بررسی حس‌های کورتیکال مورد ارزیابی قرار می‌گیرد را بیان نماید.
- دوازده عصب جمجمه‌ای را نام ببرد.
- نحوه بررسی اعصاب نخاعی را شرح دهد.

معاینه سیستم عضلانی اسکلتی

دانشجو باید بتواند :

- اجزاء تشکیل‌دهنده سیستم عضلانی اسکلتی را نام ببرد.
- میزان R.O.M و نوع حرکات مفاصل گوناگون را شرح دهد.
- علائمی که در تاریخچه از مددجو با مشکلات عضلانی - حرکتی مورد بررسی قرار می‌گیرد را شرح دهد.
- نکاتی که در مرحله مشاهده سیستم عضلانی - اسکلتی مورد ارزیابی قرار می‌گیرد را بیان نماید.
- تکنیک معاینه مفصل تمپومندیبولار را بنویسد.
- تکنیک معاینه ستون فقرات را شرح دهد.
- نحوه اندازه‌گیری طول پا را بیان نماید.
- تکنیک معاینه شانه و دست را شرح دهد.
- تست‌هایی که جهت تشخیص وجود مایع در زانو بکار می‌رود را بیان نماید.
- تست فالن را شرح دهد.

■ علائم غیر طبیعی در معاینه سیستم عضلانی - اسکلتی را لیست نماید.

منابع

- ۱- معاینات بالینی و روش گرفتن شرح حال باربارا بیتز ۲۰۱۷ / [ویراستاران لین اس بیگلی، پیتز جی سیلاجی] ؛ مترجمین زینب پاشازانوس... [و دیگران] ؛ تحت نظارت امیرعلی سهرابپور.
 - ۲- کوشیار، هادی. بررسی وضعیت سلامت. تهران، انتشارات بشری ۱۳۸۳.
 - ۳- احمدی، فضل الله ومحمدی عیسی ، معاینه فیزیکی برای پرستاران ، تهران انتشارات تربیت مدرس چاپ دوم ۱۳۷۲ .
 - ۴- فرداد ، کیوان . تشخیص فیزیکی و روش گرفتن شرح حال ؛ ناشر معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان . ۱۳۷۲
 - ۵- سامی ، پوران ؛ معاینه فیزیکی برای پرستاران ، تهران نشر و تبلیغ بشری ؛ چاپ دوم . ۱۳۷۹ .
- 6- Bates' guide to physical examination and history taking,12th ed,[2017]
- 7- Forbes, Helen, and Elizabeth Watt. Jarvis's physical examination and health . assessment. Elsevier Health Sciences, 2015
- 8-Potter .Apatrica and pervy .Anne Griffin Fundamental of nursing fifth ed .st louis :mosby 2001.
- 9-Wilson ,Susan and Giddens Jean Health Assessment for Nursing practice .second edition Mosby 2001.

نحوه ارزشیابی دانشجو :

فراگیر در پایان دوره براساس موفقیت در فعالیتهای زیر نمره نهایی را کسب می کند:

۱- امتحان پایان ترم
۵۰٪ نمره (۱۰ نمره)

نمره ۲ - امتحان عملی در جلسه آخر (۷ نمره) ۳۵٪

نمره ۱۰٪ - ۳ - ارائه گزارش بالینی (۲ نمره)

نمره ۴ - حضور فعال در کلاس (۱ نمره) ۵٪

جمع
نمره ۱۰۰ (۲۰ نمره)

* روش برگزاری امتحانات و فرمت آزمون ها: سوالات چهار گزینه ای و سوالات تشریحی کوتاه پاسخ

* زمان برگزاری امتحان پایان ترم: بر اساس برنامه آموزشی دانشکده